

HESAB:s försäljning av solceller

Konkurrensverkets beslut

Konkurrensverket kommer inte att utreda saken ytterligare.

Ärendet

Klagomålet

Konkurrensverket har den 30 mars 2020 mottagit ett klagomål mot Heby-Sala Bioenergiutvecklings Aktiebolag (HESAB) från företagen Solkraft Direkt, Lorex AB, Elektriker'n Jimmy Wilhelmsson AB, Solelit och PPAB (klaganden). Av klagomålet framgår sammanfattningsvis följande. HESAB missbrukar sin dominerande ställning och bedriver konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet genom att underprissätta uppdrag vilket snedvrider förutsättningarna för klagandena att konkurrera på lika villkor.

Klaganden bedriver verksamhet inom solkraftsbranschen där uppdragen består i att dimensionera, montera och driftsätta solpaneler hos villaägare och andra fastighetsägare. Enligt klagande pågår ett beteende sedan 2016 där HESAB vinner affärer med priser som ligger 20 000 - 30 000 kronor lägre än de priser som klagande företag kan erbjuda. HESAB kan på grund av att bolaget är en offentlig aktör utforma sina priser som ligger under självkostnadspriset för klaganden. Detta kan HESAB göra med hjälp av skattesubventioner och genom att lägga kostnader i verksamheten i andra bolag i koncernen.

Klaganden kan inte konkurrera med HESAB på lika villkor och effekten blir att klaganden inte lämnar offert i de fall klaganden får kännedom om att en kund även hämtat in offert från HESAB. På grund av detta tvingas företag bort från marknaden och nyetablering uteblir.

Konkurrensverket har hämtat in uppgifter från HESAB. Av svaret från HESAB framgår bl.a. följande.

HESAB: svar

HESAB började sälja solkraftsanläggningar 2013. När verksamheten startade var det få aktörer i Sverige och HESAB var en tidig pionjär med att få igång en utveckling på det lokala planet. De senaste åren har marknaden genom statliga subventioner och fallande priser tagit ordentlig fart och flera aktörer har kommit in på marknaden. En del aktörer verkar enbart på ett lokalt plan, men flertalet agerar på ett nationellt plan.

Från att vid starten 2013 haft närmare 100 procents marknadsandel i det lokala segment man satsade på hade marknadsandelen 2018 sjunkit och understeg de 38 procent som anmälarna anser vara HESAB:s andel. HESAB:s antal vunna affärer 2019 uppgick till 64 stycken av totalt 186 lämnade offerter, vilket betyder en vinnande andel på 34 procent.

HESAB anser vidare att det finns betydligt fler konkurrenter som agerar i Sala och Heby kommuner än vad som anges från anmälade företag.

HESAB står på egna ben och har ett resultatkrav på sig. HESAB har mellan åren 2011 till 2018 uppvisat ett positivt resultat efter finansiella poster varje år. Något behov av kapitaltillförsel till bolaget föreligger inte. Den bokslutsdisposition som användes 2018 var för att använda ett möjligt förlustavdrag som uppstått innan HESAB började sälja solceller. Avseende de offertexempel som tas upp i klagomålet så är inte beställning gjord av HESAB. I ett fall är en beställning gjord, men då inte utifrån den offert som klaganden tagit upp som exempel.

Skälen för beslutet

Konkurrensverket bedömer i varje enskilt fall om den fråga som anmäls ska granskas närmare. Detta sker med utgångspunkt i myndighetens prioriteringspolicy. Vid prioriteringen väger Konkurrensverket in förfarandets förmåga att skada konkurrensen och konsumenterna, hur viktigt det är att få ett vägledande avgörande, om Konkurrensverket är den aktör som är bäst lämpad att agera och om Konkurrensverket har förutsättningar att effektivt utreda och ingripa mot problemet. Skada för konkurrensen och konsumenterna är den prioriteringsfaktor som väger tyngst när Konkurrensverket fattar ett prioriteringsbeslut.

Utgångspunkterna för Konkurrensverket ärende har varit om HESAB prissätter sina solelsinstallationer på ett sätt som skadar konkurrensen och på ett sätt som skulle kunna strida mot förbudet mot missbruk av dominerande ställning eller förbudet mot konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet i konkurrenslagen (2008:579).

Utifrån underlaget i ärendet anser Konkurrensverket att det inte finns tillräckliga indikationer på en konkurrensbegränsande prissättning för att prioritera en fördjupad utredning av ärende. Det finns inte heller skäl att prioritera ärendet på annan grund. Ärendet ska därför skrivas av.

Konkurrensverkets beslut att inte utreda saken vidare innebär inte ett ställningsstagande till om förfarandet strider mot konkurrensreglerna.

Hur ni kan gå vidare

Konkurrensverkets beslut att inte utreda det påtalade konkurrensproblemet ytterligare kan inte överklagas. Detta följer av 7 kap. 1 § konkurrenslagen.

De företag som berörs av förfarandet och/eller verksamheten kan däremot på egen hand väcka talan vid domstol för att få saken prövad enligt 3 kap. 2 § eller 3 kap. 32 § konkurrenslagen.

Särskild talan om förbud mot konkurrensbegränsande samarbete mellan företag enligt 2 kap. 1 § konkurrenslagen eller missbruk av dominerande ställning enligt 2 kap. 7 § konkurrenslagen (eller enligt artikel 101 respektive 102 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt) väcks genom ansökan om stämning vid Patent- och marknadsdomstolen.

Subsidiär talan om förbud mot konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet enligt 3 kap. 27 § konkurrenslagen väcks genom ansökan om stämning vid Patent- och marknadsdomstolen.

Detta beslut har fattats av funktionsansvarige Martin Bäckström. Föredragande har varit Per Jonsson.

Beslutet undertecknas inte egenhändigt och saknar därför namnunderskrifter.

Martin Bäckström

Detta beslut publiceras på Konkurrensverkets webbplats.

Kopia till:

HESAB